

DECIZIE

22 martie 2017

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, – Vieru Tatiana,
Judecători – Oleg Sternioală, Nicolae Craiu,
Mariana Pitic, Svetlana Filincova,

examinînd recursul declarat de avocatul Viorelia Cechir, în interesele Carolinei Ureti,

în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Carolina Ureti împotriva lui Mihail Ureti, privind partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a foștilor soți,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Carolina Ureti,

c o n s t a t ă :

La 22 martie 2016 Carolina Ureti a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Ureti, solicitînd partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților și recunoașterea dreptului de proprietate asupra ½ cotă-parte din casa de locuit situată în raionul Dubăsari, satul Molovata Nouă cu nr. cadastral 3839100.100.01 și asupra ½ cotă- parte din terenul aferent casei situate în raionul Dubăsari, satul Molovata Nouă, cu nr. cadastral 3839100.100.

În motivarea acțiunii sale a indicat că s-a căsătorit cu Mihail Ureti la 15 noiembrie 1993, iar prin hotărîrea Judecătoriei Dubăsari din 14 ianuarie 2013 căsătoria lor a fost desfăcută. La momentul desfacerii căsătoriei nu a invocat pretenții patrimoniale în speranța soluționării lor pe cale amiabilă, în baza unui acord privind partajarea bunurilor. Pînă în prezent, după mai multe discuții purtate cu Mihail Ureti, nu s-a reușit atingerea unui compromis, motiv pentru care s-a adresat prezenta cerere instanței de judecată

Astfel, în timpul căsătoriei a dobîndit bunuri proprietate comună în deavălmășie, și anume casa de locuit din s. Molovata Nouă cu nr.cadastral 3839100.100.01 și terenul aferent construcției cu suprafața de 0.1642 ha, cu numărul cadastral 3839100.100. Ținînd cont de principiul egalității cotelor-părți în proprietate comună în devălmășie, înserat în art.26 din Codul familiei, a solicitat a împărți bunurile proprietate comună în devălmășie și recunoașterea dreptului de proprietate.

Prin hotărîrea Judecătorei Dubăsari din 28 aprilie 2016 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Carolina Ureti.

Întru motivarea soluției, instanța de fond a reținut că la 18 ianuarie 2005 Carolina Ureti a încheiat cu Mihail Ureti un contract de vânzare-cumpărare a casei de locuit și a terenului aferent, amplasat în r-ul Dubăsari, satul Molovata Nouă, contractul fiind încheiat la biroul notarial. Astfel, Carolina Ureti și Mihail Ureti, fiind coproprietari ai bunului imobil litigios, prin încheierea contractului respectiv au decis să împartă bunul prin atribuirea acestuia lui Mihail Ureti.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2016 a fost respins apelul declarat de Carolina Ureti și a fost menținută hotărîrea Judecătorei Dubăsari din 28 aprilie 2016.

Întru motivarea soluției, instanța de apel a reținut că bunul care se solicită a fi partajat, în urma tranzacției de vânzare-cumpărare și-a schimbat regimul juridic din proprietate comună în proprietate privată personală a lui Mihail Ureti. Prin faptul că a fost încheiat contractul de vânzare cumpărare din 18 ianuarie 2005, Carolina Ureti a recunoscut că bunul imobil vizat este proprietatea lui Mihail Ureti.

La 17 ianuarie 2017 avocatul Viorelia Cechir, în interesele Carolinei Ureti, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2016, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie admise pretențiile Carolinei Ureti.

În motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare în mod eronat au ajuns la concluzia că cererea de chemare în judecată urmează a fi respinsă, fiind aplicate în mod eronat normele de drept material care nu sunt aplicabile speței.

Susține că instanțele de judecată ierarhic inferioare au apreciat greșit circumstanțele cauzei, fiind reținut eronat faptul că soții Ureti Carolina și Ureti Mihail au partajat bunurile comune în timpul căsătoriei, în baza contractului de vânzare-cumpărare din 18 ianuarie 2005, potrivit căruia Carolina Ureti i-a vîndut lui Mihail Ureti casa de locuit din satul Molovata Nouă, raionul Dubăsari, cu nr.cadastral 3839100.100.01 și terenul aferent construcției, cu suprafața de 0,1642, cu nr.cadastral 3839100.100. Inițial, Carolina Ureti a procurat aceste bunuri de la Eudochia Loptiuc, în anul 2004, iar ulterior soții au decis să perfecteze contractul de vânzare-cumpărare pentru ca Mihail Ureti să beneficieze de materiale de construcție, ca fiind participant la conflictul armat de pe Nistru. Ambii soți au întocmit un contract de vânzare-cumpărare a bunului imobil și nu au partajat averea comună.

Studiind materialele dosarului, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, raportate la prevederile Legii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de

avocatul Viorelia Cechir, în interesele Carolinei Ureti necesită a fi admis, din considerentele ce urmează.

În speță, Carolina Ureti a inițiat acțiunea civilă în cauză în vederea partajării bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților, după desfacerea căsătoriei și anume, recunoașterea dreptului de proprietate asupra $\frac{1}{2}$ cotă-parte din casa de locuit situată în raionul Dubăsari, satul Molovata Nouă cu nr. cadastral 3839100.100.01 și asupra $\frac{1}{2}$ cotă- parte din terenul aferent casei situate în raionul Dubăsari, satul Molovata Nouă, cu nr. cadastral 3839100.100 (f.d.5-7).

Din materialele dosarului reiese că, în perioada 15 noiembrie 1993 – 14 ianuarie 2013, Carolina Ureti și Mihail Ureti s-au aflat în relații de căsătorie.

Colegiul reține că, la 01 septembrie 2004, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.2-1/3582, încheiat cu Eudochia Lopatiuc, Carolina Ureti a obținut dreptul de proprietate asupra terenului cu nr.cadastral 3839100.100, cu suprafața de 0,1642 ha și asupra casei de locuit cu nr.cadastral 3839100.100.01, cu suprafața de 39,5 mp, situate în r-nul Dubăsari, com.Molovata Nouă, sat.Molovata Nouă (f.d.10).

Conform art.20 alin.(1) din Codul Familiei, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației.

Conform art.371 din Codul Civil, (1) bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei sînt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri. (2) Orice bun dobîndit de soți în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmășie pînă la proba contrară.

Astfel, prin încheierea contractului de vânzare-cumpărare din 01.09.2004, Carolina Ureti și Mihail Ureti, în temeiul normelor de drept citate supra, au obținut dreptul de proprietate în devălmășie asupra terenului cu nr.cadastral 3839100.100, cu suprafața de 0,1642 ha și asupra casei de locuit cu nr.cadastral 3839100.100.01, cu suprafața de 39,5 mp, situate în r-nul Dubăsari, com.Molovata Nouă, sat.Molovata Nouă (f.d.10).

Conform art. 315 alin.(2) din Codul Civil, dreptul de proprietate este perpetuu.

Analizînd decizia recurată, prin prisma criticilor invocate de recurent, Colegiul consideră că soluția instanței de judecată ierarhic inferioară este neîntemeiată, dictată de aprecierea arbitrară a circumstanțelor cauzei și interpretarea eronată a normelor de drept.

În susținerea concluziei date Colegiul reține că, în speță, atît instanța de fond, cît și instanța de apel, au apreciat contractul de vânzare-cumpărare din 18 ianuarie 2005, încheiat între Carolina Ureti și Mihail Ureti, privind înstrăinarea terenului cu nr.cadastral 3839100.100, cu suprafața de 0,1642 ha și a casei de locuit cu nr.cadastral 3839100.100.01, cu suprafața de 39,5 mp, situate în r-nul Dubăsari,

com.Molovata Nouă, sat.Molovata Nouă, drept dovadă a faptul că părțile au partajat/împărțit bunurile imobile proprietate comună în devălmășie și că Carolina Ureti a recunoscut aceste bunuri ca fiind proprietatea lui Mihail Ureti. O asemenea aprecierea vine în contradicție cu însuși esența instituției dreptului de proprietate.

Se cere a fi precizat că, la art.20 din Codul Familiei, legislatorul a prevăzut expres excepții de la regula stabilită de art.19 alin.(1) și art.20 alin.(1) din aceeași lege și anume, bunurile care au aparținut fiecăruia dintre soți pînă la încheierea căsătoriei și bunurile primite în dar, obținute prin moștenire sau în baza altor convenții gratuite de către unul dintre soți în timpul căsătoriei, sînt proprietate personală a fiecăruia dintre soți. Lucrurile de uz personal (îmbrăcămintea, încălțămîntea și alte obiecte), cu excepția bijuteriilor de preț și altor obiecte de lux, sînt proprietate personală a soțului care le folosește, indiferent de timpul și modul de dobîndire.

O altă excepție de la regula stabilită de art.19 alin.(1) și art.20 alin.(1) din Codul Familiei se regăsește în instituția contractului matrimonial, ori conform art.27 din Codul Familiei, contractul matrimonial este convenția încheiată benevol între persoanele care doresc să se căsătorească sau între soți, în care se determină drepturile și obligațiile patrimoniale ale acestora în timpul căsătoriei și/sau în cazul desfacerii acesteia.

Materialele dosarului atestă că, în speță, nu se regăsesc temeiuri pentru ca, atît în partea ce ține de contractul din 01 septembrie 2004, încheiat între Carolina Ureti și Eudochia Lopatiuc, cît în partea ce ține de contractul de vînzare-cumpărare din 18 ianuarie 2005, încheiat între Carolina Ureti și Mihail Ureti, să se deroge de la art.20 alin.(1) din Codul Familiei și art.371 din Codul Civil, ori bunurile dobîndite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie.

În conformitate cu art.25 alin.(1) și (2) din Codul Familiei, împărțirea proprietății în devălmășie a soților poate fi făcută atît în timpul căsătoriei, cît și după desfacerea ei, la cererea oricărui dintre soți. Proprietatea în devălmășie poate fi împărțită în baza acordului dintre soți. Însă Colegiul notează că la materialele dosarului nu se regăsesc asemenea probe, care să confirme împărțirea terenului cu nr.cadastral 3839100.100, cu suprafața de 0,1642 ha și a casei de locuit cu nr.cadastral 3839100.100.01, cu suprafața de 39,5 mp, situate în r-nul Dubăsari, com.Molovata Nouă, sat.Molovata Nouă. Însuși contractul de vînzare-cumpărare încheiat între Carolina Ureti și Mihail Ureti nu poate fi apreciat drept o tranzacție de partajare/împărțire a averii (bunurilor imobile), ori aceasta nu întrunește elementele esențiale și obligatorii ale unui asemenea act.

În altă ordine de idei, Colegiul notează că instanța de judecată ierarhic inferioară, prin prisma art.217 alin.(1) din Codul Civil, a omis să se pronunțe asupra validității tranzacției încheiate de Carolina Ureti și Mihail Ureti, deși

asemenea necesitate se evidențiază atât din argumentele invocate de Carolina Ureti în cursul examinării cererii de apel, cât și nemijlocit de circumstanțele cauzei. Respectiv, nici nu a fost elucidat aspectul ce ține de contractul de vânzare-cumpărare din 18 ianuarie 2005, care în speță se pretinde a fi un act juridic prin care un soț dobândește un bun care deja era în proprietatea sa (proprietate comună în devălmășie), nefiind invocată împărțirea bunului sau obținerea/înstrăinarea/cotelor părți ale acestui bun. Prin același înscris se pretinde că recurenta a renunțat la întregul bun imobil și nu la cota-parte din acest imobil, deși prin prisma art.26 alin.(1) din Codul Familiei, părțile soților sînt considerate egale dacă contractul matrimonial nu prevede altfel.

Din aceste considerente, Colegiul recursul declarat de avocatul Viorelia Cechir, în interesele Carolinei Ureti ca fiind întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei recurate și remiterea pricinii la rejudecare, în vederea elucidării tuturor circumstanțelor pricii și justei soluționări.

Conform art.445 alin.(1) lit.c) din Codul de Procedură Civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) și art. 445 alin. (3) Cod de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Viorelia Cechir, în interesele Carolinei Ureti.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2016, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Carolina Ureti împotriva lui Mihail Ureti, privind partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a foștilor soți și se remite cauza spre rejudecare în instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecători –

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Svetlana Filincova

